

KUSTBON

SVENSK VECKOTIDNING

NIONDE
ÅRG.
№ 29/30

Prenumerationspris:
Helt år Emk. 225:—
Halvt „ „ 125:—
I utlandet:
Helt år Emk. 350:—
Halvt „ „ 200:—

UTKOMMER
ALLA ONSDAGAR
Redaktion:
Svenska Folkförbundet
Redaktör: N. Blees
Reval, Riddaregatan 3.

Annonspris
enligt överenskom-
melse.
För längre annonse-
ring beviljas rabatt.

28 juli
1926

Den XII Nordiska nykterhetskongressen i Dorpat den 18—21 juli.

Om de nordiska nykterhetsmötena skriver den kände svenske senatoren f. d. professor i Dorpat, J. Bergman i Postimees av den 18 juli:

„De nordiska kongresserna av olika slag äro ett uttryck för den skandinaviska folkstammens samhörighet. De skandinaviska folken, svenskar, danskar och norrmän, äro av samma härkomst och tala praktiskt taget samma språk. Det språk, som man läser på runstenarne, som restes över de döda för omkring 1000 år sedan är precis detsamma, vare sig stenen står i nordvästra Norge, i östra Sverige eller i södra Danmark. Under de senare seklerna har språket väl något differentierat sig, men icke mer än att en dansk eller norsk skrift utan översättning förstås i Sverige och omvänt en svensk skrift i Norge och Danmark. Sak samma med talet. En norsk talare förstås fullkomligt av en svensk publik och tvärtom. Det är ofta långt större skillnad mellan dialekterna i olika delar av Sverige än det är mellan det svenska och det norska eller danska riksspråket.

Ett faktum är, att de skandinaviska folken i stort sett utgöra en språklig enhetsgrupp. Detta förhållande i förening med det geografiska grannskapet har givit anledning till de nordiska kon-

gresserna inom vetenskapen och inom folkrörelserna.

Efter Finlands frigörelse utvidgades dessa mötens område även till Finland, och numera ha även Estland och Lettland börjat orientera sig västerut och deltaga i dylika gemensamma möten. Den väldiga nykterhetsrörelsen som är Skandinavien största folkrörelse har gjort början vid detta samarbete. Men härmed förändra mötena i viss mån sin gamla karaktär. Flertalet av Finlands folk, så väl som praktiskt taget hela Estlands och Lettlands befolkning tala andra språk och förstå icke de skandinaviska språken. Därmed förlora mötena sin ursprungliga karaktär av språklig enhetlighet och övergå i detta avseende till att få samma karaktär som andra ieternationella kongresser med dessas flerspråkighet och tvång till översättning.

Detta är onekligen en stor svårighet.

Men de sakna dock icke existensberättigande. De nordiska folken, även de som icke äro av skandinavisk stam, äga en i många avseenden gemensam kultur, som de önska bevara och i ytterligare samverkan främja. De ha i stort sett samma protestantiska religionstraditioner, ett ganska likartat skolväsen, deras rättsbegrepp och folksedvanor äro under långa tider utbildade på besläktad basis o. s. v.

Skandinavien folk hälsa för visso detta kulturella samarbete

med glädje och hoppas därav främgång och båtad för hela Norden. Även vi å vår sida ha mycket anlära av de för oss under de senaste generationerna allt för mycket obekanta folken öster om vårt gemensamma hav och vi glädjas åt deras sympatier för oss.

Kongressen började med gudstjänst i Universitetskyrkan den 19 juli varvid ev. lutherska, grekisk ortodoxa och metodist predikanter uppträdde. Överläggningarna, som höllas i universitetets samlingsal, öppnades officiellt kl. 5 e. m.

På kvällen var ett hälsnings och välkomstmöte i den stora teatersalen „Vanemuine“. Representanterna från de sju nordiska länderna. (Sverige, Norge, Danmark, Island, Finland, Estland, och Lettland) som officiellt deltog i kongressen, framförde hälsningar och välönskningar med värme och entusiasm.

Med största bifall åhördes svenska riksdagsmannens A. J. Bärge anföranden som bland annat meddelade att svenska riksdagens nykterhetsgrupp skickat 9 representanter till kongressen. Måndagen åhördes med intresse senator J. Bergmans, D:r Erik Englund och riksdagsmannens Alexis Björkmans referat om nykterhetsarbetets utveckling, lagstiftning och dess resultat i Sverige. Kyrkoherden Hurmerinta talte om nykterhetsarbetet i Finland.

På kvällen hölls ett större folkmöte på polisplatsen med föredrag av prof. Pöld, från Dorpat, folkhögskole föreståndaren Kojonen, från Finland Pastor D. Östlund från Norge Ernst Strandman från Sverige och A. Antson från Dorpat: Åhörarskaran, som uppgick till c. a. 3000, hörde med intresse nykterhetskamparnas väckelserop. Isynnerhet gjorde E. Ståndmans sakliga och välframförda anförande om goodtemplarordens ungdomsarbete och uppmaningsord till de unga ett mycket gott intryck. När talen framförde hjärtevarma häsningar från det urgamla Sverige, ville glädjehopen ej tystna, glädjehopen som även fuktade mångas ögon.

Tisdagens förhandlingar rörde sig om nykterhetsarbetet i Estland med referat av riksdagsmannen Tönisson och D:r V. Ernits samt Lettland av författaren I. Davis.

På kvällen var en större festmåltid på "Vanemuine". I de många tal som hölls på både estniska, svenska, finska, norska och tyska, betonades livligt det nordiska samarbetet som nu fått ny kraft under nykterhetens fana.

Onsdagens program var ägnat åt nykterhetsarbetet i Danmark, Norge och Island med referat av överläraren Praestholm (Danmark), rektor Lars O. Jensen (Norge) och realskolläraren Tobiasson (Island).

Klockan 4 e. m. samlades representanterna till avsked. Många varma ord yttrades och alla voro övertygade därom att denna vällyckade kongress knutit dessa band som förena skandinavien, Finland och Island med Estland och Lettland ännu fortare i kampen för det goda, sanna och ädla.

Ordf. prof. Pöld isynnerhet den stora insats. som senator I. Bergman gjort i och för kongressens lyckliga resultat och som en längre tid haft en ledande hand i dess förberedning och utföring.

Utom Pöld och riksdagsmannen Tönisson har kongressens huvudsekreterare V. Ernits, Estlands nykterhetsapostel, nedlagt ett stort arbete i kongressens tecken. Då svenska, norska och danska referaten och anföranden tolkades till estniska och de estniska till svenska av lektor H. Pöhl. Riksdagsmannen Alexis Björkman uttryckte i varma ord kongressens tack till H. Pöhl och alla dem som hjälpt härvidlag.

Man beslöt att avhålla nästa kongress i Sverige (Stockholm) 1927.

Tisdagen kl. 4 e. m. voro de nordiska deltagarna samlade i Dom-parken att höra ett välframfört och intressant föredrag av prof. J. Bergman om staden Dorpats historia, dess relationer med Sverige och det sista skedet i Estlands frihetskamp och utveckling.

Samtidigt med det nordiska nykterhetsmötet pågick Vitabandskongress.

Nykterhetskongressen räknade officiella representanter från Estland 142, Sverige 33, Finland 22, Danmark 1, Norge 2, Island 1, Lettland 4, samt ett 30 tal gäster från olika land.

Den internationella kongressen med över 400 representanter från 27 olika land öppnas torsdagen den 22 juli.

Orsakerna till striderna mellan svenskt och finskt bero till mycket stor del på en ömsesidig misstro, för vilken inga objektiva skäl finnas, skriver Å b o U n d e r r ä t t e l s e r :

„Vad vi svenskar nästan aldrig röna från finskt håll är förståelse. Den värme, med vilken den stora sångfesten omnämnts i vissa tidningar, utgör ett lysande undantag, som blott bekräftar regeln. I allmänhet misstolkas och missförstås allt vad vi göra och säga eller icke göra och icke säga. Det är dock glädjande, att man på sistone begynt märka, på finskt håll, att detta icke i längden kan leda till någon lösning av problemet. Att en finsk tidning som U. S. träder fram och — på sitt sätt visserligen — tar svenskarna i försvar är dock ett tidens tecken. Så länge principen för de två nationaliteternas mellanhavanden är „Förtalet främst“ finnes inga utsikter att få bot på den blodförgiftning, som U. S. kallar sjukan, som nu förbittrar livet i vårt land nästan helt och hållet i onödan. Vi borde väl småningom ha kommit därhän, att vi icke söka gräl för grälets skull. Det finnes nog tillräckligt med faktiska friktionsmoment detta förutan. Det eviga och oslippliga kivet om „finländare“ och „finländsk“ hör till dessa fullkomligt onödiga strider. Finnarna påstå att vi med detta uttryck vilja betona vår icke-sam-

hörighet med dem och landet och vi påstå att det är just detta vi därmed vilja understryka. Någon förståelse är icke möjlig, så länge den ena parten kategoriskt förnekar sanningen av den andras påstående“

Detta svenska uttalande kan enl. Hufvudsstadsbl. ställas vid sidan av ett samtidigt publicerat uttalande från finskt håll. Det gäller det bland en del försonliga finnar förekommande „torparsinnet“, som con amore skildras i Suomen Heimo, vars artikel beretts en mycket framträdande plats i Turunmaa. (agr.)

„Man bör ej förvåna sig över att svenskarna se ned på och förakta finnarna, då de hos de sistnämnda skönja ett sådant torparsinne. Husbonden kan ej känna sig likvärdig med sin landbonde och sin torpare. Sålunda få också vi alltjämt från våra svenskars sida fördraga de mest upptänkliga kränkningar och nålsting på grund av den ödmjukhet och det torparsinne, som halvfinnarna visa inför dem. Detta kallar man „att förena folket“, att bevara det goda förhållandet till den andra nationaliteten i vårt land. Så länge svenskarna se omkring sig sina inställsamt fjäsande finstalande torpare, kunna de icke erkänna oss finnar såsom jämbördiga med dem. Detta blir fallet först då, när de märka att de ha att göra med den finska husbonden, och först då upphör även språkstriden, och finne och svensk kunna då i broderlig endrätt arbete för detta gemensamma fosterlands bästa. Ty då kan svensken med fullt skäl vara stolt över att han är finne och icke — finländare.

Men detta blir ej fallet så länge halvfinnarna ha bestämmanderätt i Finland.“

Det saknas en liten poäng i detta uttalande: påpekandet att denna ståndpunkt saknar sin like i humanitet, alldenstund den för svenskarna inte föreskriver mera än att de fullständigt uppgiva sin nationalitet, tillägger Hufvudsstadsbladet.

„Du skall icke begära. —“

Av Herman Heiberg.

„Det har kommit ett brev, Peter, det ligger på disken“ sade hon och vände sig mot sin man,

som i sin arbetsdräkt stod vid vaggan och lutade sig ned över lille Peter.

Vad hon var vacker! Ja allt sedan unga år hade hon varit så täck, att folk stannade på gatan och såg på henne.

Och vacker var hon ännu. Hennes hy var vit och skär, och hennes mun som en nyutsprucken rosenknopp.

Med hennes tillhjälp hade han upprättat "Peter Franzens Wienerbageri," som såg så inbjudande ut, att man måste köpa, bara man tittade in.

Peter hade således fått ett brev. Han stod nu vid disken och studerade dess innehåll.

Brevet lydde.

„Kära Peter!

Jag kommer i dag på middagen med snälltåget från Hamburg och vill gärna stanna hos dig litet. I början av nästa månad bär det av igen till Brasilien. Många hälsningar.

Din bror

Henrik Franzen.

„Maria, Maria!“ ropade Peter ivrigt.

I samma ögonblick inträdde en flicka i butiken. Han expedierade henne först, lade sedan en fin kaka i ett papper och sade, då hon redan stod i begrepp att gå:

„Fröken Mina har glömt något som inte kostar något.“

Och så stack han kakan i handen på henne och blinkade fryntligt, då hon var i dörren, och så ropade han på Maria igen.

„Min bror Henrik kommer i dag, Maria,“ sade han. „Får jag nu bedja fru von Franzen, född Paulsen, vara av den godheten och läsa detta brev. Och törs jag så interpellera nådig frun, vad vi skola undfägna min bror förste styrmannen med?“

Det var sent, då förste styrmannen Franzen med äkta sjömansgång långsamt och tankfullt vaggade i väg utför gatan från sin bror till sitt logis.

Han hade sett många kvinnor, denne styrman Franzen, Sydamerikas mörkbruna med svarta ögon och vita tänder, de sirliga javanesiskorna och de stora engelskorna vilka sågo ut som mjölk och blod — alla hade mer än en gång satt hans hjärta i brand.

Men en sådan kvinnlig företeelse som denna hustru till hans bror — det hade han aldrig i sitt liv sett.

Och så de levde med varandra! Brodern fryntlig och glad, hon älskvärd och vacker, och ett hus och den vackra sängkammaren med den stora, vita sängen, och så den pojken, som var själva hälsan och välmågan!

Peter hade sparat. Men vad hade han själv gjort? När han i flere månader varit på sjön och så kom i land, då hade pengarna gått åt i en handvändning, ja, även nu var han alldeles pank.

Henrik hade liksom brodern fått ett litet arv, men det hade gått åt på en vecka.

Han hade spelat i San Francisco.

Då nu Henrik Franzen tänkte därpå, svälde ådrorna i hans pannan av vrede.

Han var i grund och botten mer än led vid sjömanslivet och längtade efter lugn och ro på landbacken. Det vore någonting att ha en sådan affär och att kunna kalla en sådan hustru sin!

„Du är avundsjuk“, viskade han för sig själv, där han stod under en gaslykta.

När "hon" kom i hans tankar, steg blodet åt huvudet på honom.

Å, vad hon var vacker! Detta friska ansikte, dessa ögon, denna hy! Och vad hon log mot sin man, och vad de älskade varandra!

Det sista fann Henrik vid sina besök hos brodern vara det som plågade honom mest.

Det började med en svag tillstimmelse till avundsjuka mot brodern, men snart bröt det ut i ett vilt begär efter Maria.

När Henrik gick hemåt om aftnarna, tänkte han på södern, där han mer än en gång varit med om att taga till kniven i sådana fall.

Hans bror hade då också ett eget sätt att vara. När han icke ansåg sig behöva svara, teg han, men munnen uttryckte en sådan försmädlig överlägsenhet — alldeles som om han var klokare i allt. Eller också slog han omkring sig med torroligheter och träffade alltid huvudet på spiken. Man kunde bli galen!

Då Henrik yttrade, att han hellre ville sitta på mjölk- och guldpåsar än på böljornas skummiga toppar, emedan han gav sjön en god dag, hade brodern sagt:

„Snickaren vill vara skomakare och köpmannen präst. Vår Herre

själv ville kanske vara någonting annat. Men det är fåfängt att tänka på det, Henrik.“

Och så var det en annan kväll, då Henrik blivit lustig och bett Maria om en kyss. Men brodern, som var en skarp iakttagare, hade märkt vad som låg bakom den skenbart oskyldiga bönen.

Och då hade han sagt:

„Ja visst, herr förste styrman! Ge du bara fru von Franzen, född Paulsen, en kyss på hennes friska trut. Men då får herr förste styrmannen först vara så vänlig och tvätta munnen väl, så att det inte kommer något orent på det rena.“

Därmed hade han antytt, att man är mera noga om äganderätten här hemma än ute i världen.

Dagen därefter kom Henrik till Franzens vid middagstiden. Det var söndag, och meningen var, att de efter middagen skulle fara ut på landet.

Henrik träffade Maria ensam inne, hon stod och lade stora tekakor på ett bräde.

„God morgon, Henrik!“ utropade hon och såg glatt upp från arbetet, „Nå, du har sovit bra? Tank, Peter är inte uppe än. Han bakade till långt inpå natten.“

Henrik var eld och lågor. Han hade tänkt på henne hela natten, och utan att riktigt veta, vad han gör, trycker han henne till sitt bröst och kysser henne.

Därvid stöter han till ett av bräderna, så att det faller ned och kakorna trilla om varandra på golvet.

„Gör du det en gång till, så talar jag om det för Peter,“ säger hon förargad och vred.

Och så lutade hon sig ned för att uppsamla kakorna.

Då fattade han henne åter om livet och tryckte trots alla hennes protester kyss på kyss på hennes mun och kinder.

I samma ögonblick öppnades dörren, och Peter visade sig.

Först såg han lugn ut som vanligt, men så blev han rasande. Utan att säga ett ord, tog han bror i nacken, lyfte honom och kastade honom ut genom dörren till butiken.

Henrik föll med huvudet mot stengolvet, där han låg blödande och nära sanslös några minuter.

Men så reser han sig, fattar tag i Peter, kastar honom i golvet, slår hans huvud mot stenarna och ger honom med knytnäven ett så hårt slag på kinden, att

Fosterbygden.

Jag minns mitt barndomshem högt
 [upp bland fjällen,
 dit går min tanke ofta tyst i kvällen,
 då stjärnor tindra uppå himlapälten
 och månen lysar med sitt bleka ljus.
 Jag ser än stugan vit och röd vid vägen,
 där var det som jag tog de första
 [stegen,
 och lyssnade till saga och till sägen
 vid forsens larm och skogens dova sus.

Där höga furor kanta insjöstranden,
 där var det, jag som barn har lekt i
 [sanden,
 där var det, stödd av ömma moders
 [händer,
 jag tog å livets stråt de första fjät.
 De stå så tydligt för mig alla åren,
 min barndomstid, den gyllne ungdoms-
 [våren, . . .

Jag ser än mor, i ögat vemodstären, . . .
 då jag drog bort hon stod vid grind
 [och grät.

Du mina fäders land högt upp vid
 [polen
 i norrskensbrand belyst av midnattsolen
 och du, min döda mor, i båda skolen
 min sista tanke bli i livets höst.
 I främlingslandet tänker jag tillbaka
 med vemod uppå allt jag måst försaka,
 min forsterbygd, i stilla nätterns vaka,
 jag hör dig kalla med en moders röst.
 Erik P—n.

blodet strömmade ur näsa och mun.

Förfärad ser Henrik, vad han har gjort.

„Det är förbi med mig och med honom också. Gud förläte mig! Men jag kunde ej annat!“

Och han sjönk sanslös ned på golvet.

Maria rusade som en vanvettig fram till sin man och rätade upp honom.

*

„Fatta er, fru Franzen! Medan ni var på apoteket, dog han i mina händer.“

Då skrek den olyckliga hustrun till, så att grannarna kunde höra det. Det var tre dygn efteråt.

Henrik hade kvicknat vid dagen efter den förfärliga händelsen. Hos honom var det huvudsakligen skräck och förtvivlan, som verkat sanslösheten.

Då hade han rusat in i sängkammaren, där Peter låg, och sjunkit ned bredvid sängen.

„Jag är skyldig, jag också, tänk på det och grät inte Henrik,“ hade Peter sagt.

Och sedan hade han sett sig om med gränslös sorg och förtvivlan i sin blick och stönat:

„Kära Maria — — kära Maria — —“ Maria grät dag och natt. Och så måste hon uthärda åsynen av honom, som var skuld till alltsammans — Henrik Franzen!

Nej, hon ville ej hata honom, men hon hade dock kunnat mördas honom — hennes lyckas mördare.

*

Dagar och veckor gingo, och en afton stod en man på däckat av en tremastare i Hamburgs hamn.

Det var styrman Henrik Franzen, som väntade på avgång.

Och strax därpå kände han en bris utifrån sjön, liksom en pust från det oändliga havet.

Och när slutligen skeppet gick och staden mer försvann och vågorna började slå mot fartyget, då andades Henrik Franzen lättare, och för första gången efter den hemska dagen kände han åter en smula ro i hjärtat.

Medan stjärnorna tändes på himlavalvet, tänkte han på Marias ögon och på att hon hade förlåtit honom, då han tog farväl och låg gråtande framför henne.

På den förlåtelsen ville han bygga ett nytt liv. Han ville förtjäna pengar och spara och sända Maria och lille Peter allt vad han kunde, och när Maria en gång var död, ville han taga Peter till sig. Hela hans liv skulle bli en försoning för vad han i ett ögonblicks uppbrusning brutit. Och medan Henrik Franzen med sina skarpa sjömansögon såg in i fjärran, seglade han in i ett nytt liv. (Såningsmannen).

—

Den nya regeringen bildad.

På fredagen den 23 dennes stadfäste Riksdagen den av agraren Temant bildade nya regeringen. Som läsarne redan veta, räckte regeringskrisen denna gång mycket länge. Olika försök att bilda en koalition från arbetspartiet till och med jordbrukspartiet misslyckades. Försöket att få till stånd en vänsterregering — ävensom ett arbetskabinett bland centern misslyckades likaledes. Så småningom blev det klart — då arbetspartiet utträdde ur den nuvarande koalitionen — att högern och centern utom arbetspartiet,

nämligen jordbrukspartiet, kolonisterna, folkpartiet och det kristliga folkpartiet hade de största utsikterna att under nuvarande förhållanden kunna bilda ministär. I det längsta ville man dock fasthålla vid principen, att centerpartierna skulle ge Riksäldste, men de gjorda försöken i den riktningen på detta håll ledde av olika orsaker icke till någon framgång. Slutligen enades man om jordbrukspartiets kandidat J. Temant, f. d. Riksäldsten, och har nu denne äntligen lyckats och bildat regering med följande sammansättning: Riksäldste J. Temant, inrikesminister H. Laretei utrikesminister Fr. Akel, jordbruksminister L. Sepp, krigsminister J. Soots, kommunikationsminister A. Kerem, handels-industriminister K. Kornell, bildningsminister J. Lattik, socialminister Otto Tief och justitie-minister J. Sepp. Bakom regeringen står en 52-manna koalition, och valdes regeringen med 44 röster mot 34.

Uppseendeväckande häktningar i Moskva.

Bland de fängslade finnas flere av de högsta kommunistfunktionärerna.

Från Moskva meddelas att i dessa dagar i Moskva hos några av Sovjet-Rysslands högsta regeringsmyndigheter verkställts hushundersökningar, som följts av häktningar. Ett tiotal personer fängslades, bl. a. förre folkkommisarien för finansärenden Sokolnikov. Häktningarna torde föranletts av spekulation och andra brott, begångna av de häktade.

För omkring tvenne veckor sedan höllo flere personer, som tillhöra oppositionen inom det kommunistiska partiet, ett hemligt möte i en skog nära Moskva. I mötet deltog bl. a. Sinovjev, Trotski, Kamenev och Sokolnikov. Tjekan fick likväl nys om mötet och meddelade därom till rådsregeringen, på vars order 10 personer fängslades, bland dem Sokolnikov och Lasjevitz, som är krigskommisarien Vorosjilovs biträde. Tills vidare ha ytterligare häktningar icke företagits, men alla övriga deltagare i mötet stå under tjekans uppsikt, och affärens undersökning har överlämnats åt tjekan.

Donation till Åbo akademi. Av ingenjör Ture Alroth i Sverige överbragtes till Åbo akademi en donation om 35,000 mk. Detta belopp tillföres bröderna Alroths fond för inköp av rikssvensk litteratur till Akademien. Fonden utgjorde i början 10,000 mk. och har sedan dess dels genom tidigare tillskott av herr Ture Alroth och dels genom räntetillväxt stigit till 20,000 mk, och utgör sålunda numera 55,000 mk.

Amerikanska studentskor besöka Reval. Den 21 dennes anlände till Reval en grupp på 28 deltagare amerikanska studentskor, som äro på ekskursionsresa genom Europa. Till Reval anlände gruppen från Fialand i sällskap med ett par svenska studenter. Mottagningen omhändertogs av våra studentorganisationer och representanter för utrikesministeriet. På Dömen höll utrikesminister Piip ett kort tal till gästerna, däri han gav en historisk överblick över estniska republikens utveckling. I societetshuset björds på lunch, där bl. a. även amerikanske konsuln var närvarande.

Herriots regering i Frankrike har avgått efter att en kort tid ha sutit vid makten. Deputeradekammaren vägrade den med 290 röster mot 237 sitt, förtroende. Krisen har också redan avvecklats i det Poincaré bildat en ny regering.

Missämjan i Indien inger allvarsamma bekymmer. Simla, 18 juli. Vicekonungen, lord Irvin har i ett tal berört de senaste oroligheterna i Indien och sammanstötningarna mellan hinduerna och mosulmanerna. Han förnekade på det bestämdaste, att regeringen skulle ställa sig likgiltig till eller t. o. m. glädja sig över oroligheter av detta slag. Han påvisade, hurosom centralregeringen och de lokala myndigheterna ständigt försökt få till stånd vänskapliga förhållanden mellan hinduerna och mosulmanerna samt avlägsna alla konfliktsämnen. Brittiska regeringen insåg tydligt, att ett samförstånd mellan dessa två stora befolkningsgrupper utgjorde huvudvillkoret för målets näende. Ifall den inre antagonismen skulle visa sig bli permanent och starkare än hoppet om en allindisk patriotism, så skulle de grunder på vilka regeringen, försökt bygga

bliva rubbade, men otänkbart var tillika, att den brittiska andan skulle kunna tvingas, att medge ett nederlag i Indien. Situationer hade bevitnats, då sinnena bragts i sådan jänsning av ett falskt förtal eller ett betydelselöst gräl att detta varit tillräckligt för att tända en allmän brand och för att ge upphov åt dessa grymma och meningslösa utbrott, vilka voro en skam för religionen och nationalkänslan. Han berörde möjligheten att sammankalla en allindisk konferens för dryftning av situationen samt manade slutligen till tolerans och fördragsamhet. Jag vädjar till er, sade lord Irvin, den indiska nationens namn, ty missämjan åter sig in i denna som ett kräftsår.

Danmarks kronprins avsäger sig tronföljden? Köpenhamn, 16 juli. (Sv. Dbl.) Ekstrabladet meddelar att under de senaste dagarna i hovet närstående kretsar cirkulerat ett rykte om att kronprins Frederik har för avsikt att avsäga sig rätten till Danmarks tron. Ryktena ansluta sig till ett uttalande av kronprinsen i en trängre privatkrets. Ryktena ha emellertid ännu icke bekräftats, säger tidningen.

De möjligheter, som skulle komma att uppstå därest kronprinsen „drager sig tillbaka“ äro många, fortsätter tidningen. Man har anledning förmoda att prins Knud, kronprinsens yngre broder, icke är benägen att övertaga sin äldre broders plats. Det skulle därför kunna bli tal om, att prins Axel skulle inträda i arvsföljden. I så fall skulle åter en svenskfödd prinsessa komma på Danmarks tron.

Tills vidare, slutar tidningen, måste man dock avvakta den oundvikliga dementin. Denna låter nog icke heller vänta på sig.

Skandinaviska missionärer i Kina allvarligt hotade. Shanghai, 16 juli. Inom missionärskretsar börjar man hysa farhågor för de missionärer och utlänningar, som befinna sig i Sianfu, vilken stad sedan fjorton dagar belägras av Wu-pei-fus trupper. Brist på livsmedel börjar göra sig gällande allt mer och mer, och det oupphörliga bombardemanget gör risken för stadens invånare mycket stor. Det beräknas att mellan tjugu och trettio skandinaver befinna sig där jämte femton brittiska undersåtar. En framstående

missionär förklarar i en intervju, att flera i närheten av Sianfu liggande städer utplundrats och fullständigt lagts i grus. Missionsbyggnaderna hade förstörts. Fullständig anarki råder i trakten.

Nordpolen är internationell säger Amundsen. Aftonposten har per radio intervjuat Roald Amundsen, medan han ombord på „Bergensfjord“ befann sig ute på Atlanten. En av frågorna lydde: Är det Peary, Byrd eller Amundsen, som annekterat Nordpolen? Roald Amundsen svarar: Genom den norska expeditionen är det fastslaget, att Nordpolen icke ligger på något landområde, utan i havet. Det är vidare fastslaget, att polarhavet är ett världshav, och i och med att världshavet är internationell. Ingen nation, varken Norge, Amerika eller någon annan, kan därför göra gällande, att den har annekterat Nordpolen.

— Vad blir nu luftskeppet Norges öde?

— Det har ännu icke träffats någon definitiv bestämmelse om „Norges“ öde. Skeppet sändes i nästa månad från Teller till Seattle. Vad som sedan kommer att ske med detsamma är det för ögonblicket ingen som vet.

Roald Amundsen meddelar vidare, att hans uttalanden om att han icke ämnar draga ut på flera expeditioner icke få uppfattas så, som att han ämnar gå i ide. „Jag kommer alltid att vara redo, om folk från norr eller söder skulle komma i behov av undsättning,“ slutar radiointervjun.

Generalstabschefen i Prag spion? Prag, 14 juli. Generalstabschefen Gajda har helt plötsligt måst ta tjänstledighet för rekreation, och tidningarna meddela i dag att orsaken härtill är att Gajda i Paris spionerat för Sovjetryssland. Under sina studier vid franska militärakademien fick Gajda kännedom om franska planer, som han sålde till bolsjevikagenter. Franska generalstaben har först på allra senaste tiden kommit underfund med Gajdas förehavanden, och i samförstånd med en framstående tjeckoslovak lade man en fälla för generalen, varvid spionaget upptäcktes.

Kolera härjar i Bortre Indien. Rangoon, 17 juli. En svår koleraepidemi har utbrutit i vissa trakter av Bortre Indien och väcker stor oro. I Rangoon-distriktet ha

inträffat 185 fall, varav 162 med dödlig utgång, detta enbart under den gångna veckan i Tharrawaddy-distriktet ha 79 dödsfall inträffat under samma tidrymd, och från Magwe-zonen inrapporteras 23 dödsfall.

Svåra eldsvådor härja flerstädes i Sverige. Stockholm, 18 juli. Fruktansvärda eldsvådor och skogsbränder ha på söndagen härjat landet runt. En skog utanför Stockholm har härjats av skogsbrand och på söndagsaftonen utbröt eld i benmjölsfabriken i Stockholm. Branden fortfar ännu och förmodligen blir fabriken lagd i aska. Skogsbranden i Åby är nu begränsad. Orsaken till de talrika eldsvådorna är den ihållande torkan.

I Marocko pågår kriget alljämt. Rabat, 14 juli. Samtliga franska truppstyrkor, vilka samlats

omkring Taza, företogo på onsdagsmorgonen en allmän framryckning mot landets inre daler. Ett slag håller på att utveckla sig i en för våra trupper gynnsam riktning. Före kl 12 hade 3 kolonner erövrat 2/3 av de uppriskas land. Framryckningen fortsätter mot höglandet.

Från Madrid meddelas, att tack vare den uppriske kaiden el Bakadis underkastelse förbindelsen till lands mellan Melilla och Tetuan fullkomligt säkerställts.

Birkasvännernas sommarfest hålles på Birkas söndagen den 1 augusti kl. 12 på dagen.

Bl. a. medverkar fru Helga Wichmann från Reval med sång.

Allmänheten inbjudes.

St. Mikael församlingen.

9. sönd. eft. Tref.

Högmässa med nattvardsgång Stora Rågå.

Döpte: Per Runar Ingman, född 7 maj, döpt 4 juli.

Lars Erik Petzäll, född 20 juni, döpt 18 juli.

Erik Petzäll.

Penningkurser

Revals börs, 23 juli 1926

1 dollar	—	372	375
1 pund	—	1.809	1.824
100 rentmark	—	8.850	8.975
100 Fmk.	—	937	947
100 sv. kr.	—	9.975	10.075
100 dan. kr.	—	9.950	10.050
100 nor. kr.	—	8.200	8.300
100 latt.	—	7.150	7.250

Semestern bör tillbringas i

DALARNE.

Där finner man vila och ro i en härlig svensk natur med hög och stärkande luft.

Snabba och bekväma förbindelser över

Bergslagsbanan.

HOTELL WISBY BÖRS, WISBY

Rikstelefon 241.

REKOMMENDERAS.

PROPRÄ RUM. GOTT BORD.

Pension även vid kortare tid.

NY REGIM Inneh. HELMER WIKSTRÖM.

STENS SKOAFFÄR

Strängnäs

bästa inköpskälla för skodon av alla slag

STADSHOTELLET Västerås

rekommenderar sina nyreparerade Resänderum, Matsalar, Kaféer, Klubberum och Festväning Vördsamt C. SJÖMBERG.

**ELEKTRISKA MASKINER,
TRANSFORMATORER OCH
APPARATER**

ASEA

VÄSTERÅS

För bilister och turister är

Kungsbacka Stadshotell

den populäraste anstalten, 40 minuters bilresa från Göteborg. God och välagad mat

BILLIGA PRISER

Middag 3 rätter 2.25

Malte Svennebecks BLOMSTERHANDEL

Fyristorget 10, UPPSALA.

Begravningskransar.

Daglig tillförsel av friska BLOMMOR.

Telefon 103.

Bjärreds Saltsjöbad

Bjärred

Fullständig spritservering

Pensionspris 7 å 9 kr. pr. dag

A. N. Jacobsson.

FRIMURAREHOTELLET

ESKILSTUNA

MATSALAR & CAFÉ

Trevliga rum fr. 5 kr.

REKOMMENDERAS

Lerviks Pensionat

Tel. 125, 2 sign. GÄVLE. Tel. 125, 2 sign.

Gott bord. Humana priser.

Helpensionärer emottagas.

Stora trevliga rum. Stor park och sjöområde Sommarvärderna dagligt konsertmusik. Bil- och motorbåt till gästernas förfogande.

PARK HOTEL

LINKÖPING

Centralt läge, 2 min. fr. stationen.

Ljusa, trevliga rum. Humana priser

Tel. 108 o. 192.

A. ZANDERHOLM

Järnvägshotellet i KRYLBO

rekommenderas.

Restaurant

Standard

S. Fiskaregatan 1

Gefle

Rekommenderas

Centralrestauranten LANDSKRONA
Rekommenderas

TURISTGÅRDEN HVEN

rekommenderas.

Pr. auktion säljes å Wormsö, Förby d. 2 aug. kl. 5 e. m. A. Benholms 2 cyklar, gramfon, möbel, o. s. v. Som äro beräknade till 9.150 mk.

TURISTHOTELLET

SKÄRALID.

Turisthotellet, invid Skärals station å Klippan — Eslövs järnväg, erbjuder förstklassig inackordering, gott bord, propra rum, god regim, ferm betjäning och facila priser. Postadress: 1 SKÄRALID. Tel. 1 Ljungbyhed.

Café BELVEDÈRE

Trädgårdsföreningen, Linköping Konditori & Frituftsvering Bästa utsiktspunkt över staden med omnejd.

THORSVIKS

TOALETTPAPPER

NORRAHAMMAR

MURÉNSKA BADHUSET

GEFLE

Serverar alla slags varma och kalla bad, till moderata priser i eleganta och förstklassiga lokaler.

Endast det bästa är gott nog!
Jaga därför med

GYTTORPS

JAKTPATRONER

Restauranterna

MALTA, KVARNEN och VIKINGEN
Hälsingborg
Rekommenderas!

Aktiebolaget

Nyborgs Yllefabrik
NORRKÖPING
Tillverkning av finare HELYLLEVAROR
Telefon 641

HUSHÅLLSSKOLAN MARGARETA
NORRKÖPING
REKOMMENDERAS

Grand Hotel

LUND

Rekommenderas

STADSHOTELLET i
NORA

rekommenderas.
Ljusa, trevliga rum för turister.

Besök Jönköping

OLSSON & MELINS SKOFABRIK
ÖREBRO. Rekommenderar sina tillverkningar av
Södermalmsallén finare
52-54 randsyddas **Skodon**
Telefon 1762 Slitstark vara — Goda passformer

ENGELTOFTA PENSIONAT OCH VILOHEM

öppnas den 1 maj.

Beställ rum i tid. Prisuppgifter och närmare upplysningar beredvilligt på begäran. *Begär prospekt.* Fröken HILMA JOHANSSON, Gefle, Rt. 3822.

STORA HOTELLET, Linköping.

Innehavre: Fru JENNY KLINGBOM.
Post-, telegram- & telefonadress: Stora Hotellet, Linköping. Intern. hotellcode. 38 rum med 50 bäddar. PRISER: Enkelrum från 5.— kr. Dubbelrum fr. 10.— kr. Lunch fr. 2:50 kr. Middag fr. 3.— kr. Supé fr. 3.— kr. Sprit — Vin — Öl.

STADSHOTELLET I STRÄNGNÄS

REKOMMENDERAS

≡ FULLSTÄNDIG SPRITSERVERING ≡

Molkoms Hotell

Rekommenderas
Ljusa och Trevliga rum.

HOTELL EXCELSIOR

Birgerjarlgatan 35, Stockholm
(K. F. U. M:s hus)
Rikstelefon o. telegramadress: EXCELSIOR
Stockholmstelefon 98 27.

A. ÖSTBERGS Eftr.

9 Östra Storgatan 9, JÖNKÖPING
Platsens absolut förnämsta konditori
REKOMMENDERAS! Tel. 131 & 18 25

HUSHÅLLSSKOLAN MARGARETAS MATSALAR

FESTVÅNING OCH BUTIK
REKOMMENDERAS
KLOSTERGATAN 11 ÖVEBRO TEL. 1870 & 1750

STADSHOTELLET

≡ **LINDESBERG** ≡
REKOMMENDERAS

HOTELL BRAHE

Tel. 4 GRÄNNA Tel. 4
Uppehållsort för genomresande bilister
Goda rum. Gott bord. Moderata priser

SVERIGES VACKRASTE TURISTLEDER
GÖTEBORG — STOCKHOLM
STOCKHOLM — JÖNKÖPING genom

GÖTAKANAL

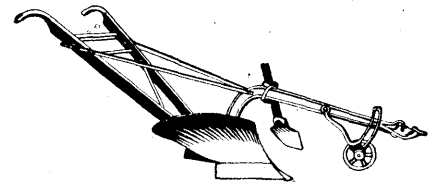
ÅNGF.-AKT.-BOL. GÖTAKANAL
GÖTEBORG

STADSHOTELLET

med utvårdshuset Spångberget
Filipstad

Hotellet: 22 rum med 30 bäddar. Pensionspris fr. 8 till 10 kr. Rum fr. 3 kr.

Sprit, öl och vin.

Svenskar i Balticum

köp vid behov

LANTBRUKSREDSKAP

från

NORRAHAMMARS BRUK

Norrahammar, Sverige.

Representanter:

A/G. Osta, Reval,

Ökonomische Gesellschaft Lettischer Landwirte, Riga.

Stadshotellet

Vänernsberg

30 st propra resanderum med telefon.
Populär uppehållsort för bilister.

Sommarrestauranten Strömsborg

Vänernsberg

Stadens förtjusande sommarrestaurang
vid Göta kanal. Musik dagligen.
Fullständiga spriträttigheter.

TYNÄS

RESTAURANT

är en angenäm tillflyktsort för turister.
Ett förtjusande härligt läge i skärgården.
Utmärkta lokaler för större och mindre sällskaper.

Tel. 202 FRU LINA LINDBERG

Ulriksdals Vårdshus ULRIKSDAL

REKOMMENDERAS. Rt. Ulriksdal 8 2969
Vördsamt
HILDA HABELKORN.

Aug. Löfgrens

Frukt-, Grönsaks- & Blomsteraffär
rekommenderas. Blommar & Kransar
Guldmedalj 1901 GÄFLE Telefon 123

Gustaf Sjöbergs

Konditori, Norra Rådmanngatan 10
Rekommenderas

Större och mindre

Skogsparker på rot

såväl som

sågtimmer

köpes kontant av Säfveåns A. B.
Göteborg

Våra Brödtillverkningar

äro välkända, goda och billiga

G. A. ULANDERS BAGERI

UPPSALA Telefon 1343

Järnvägsrestauranten, Malmö

i nya hemtrevliga lokaler med ingång
från Skeppsbron

Fullständig restaurantrörelse.
Smörgåsbuffé - Konditoritavdelning

EVERT LUNDBERG

UR, GLASÖGON, PINCENEZER,
BAROMETRAR, URKEDJOR m. m.

Rikstelefon 499

Nygatan 31. Linköping

Hälsingborg — Håselholms Järnvägar

Bästa förbindelsen och kortaste sjöresan
(endast 25 min.) till Danmark är över HÄLSINGBORG.

Bästa förbindelsen till de talrika bad-
orterna i Nordsjälland och nordvästra
Skåne går över H. H. J.

Utfetter H. H. J. ligger brunns- och kur-
orterna TYRINGE, RÅMLÖSABRUNN och
HÄLSAN (Hälsingborg).

En färd till den vackra bergskedjan
Söderåsen med de natursköna platserna
SKÄRALID (Turisthotell), och RÖRSTÅNGA
(Gästgivaregård och Turisthotell) rekommenderas.

Bland rostet kaffe intager

SVEABLÄNDNING

främsta platsen. Partiförsäljare:

ENGWALL HELLBERG Aktiebolag. Gefle.

HOTELL & KÄLLAREN TENNSTOPET

Stora Vattugatan 8. Stockholm.
Hotellens tel: Riks 3434. Allm. 7349. God mat. Riks 5980. Allm. 7812.
Billiga rum.

AKTIEBOLAGET

PRIORVERKEN

Norrköping

Telegramadr: PRIORVERKEN

Byggnadsmiden & Träskruv.

RES

till Gripsholm

med Ångfartyget Mariefred torsdagar och söndagar från Mun'bron kl. 10 f. m.

Rekommenderar sina förstklassiga färdiga HERRKLÄDER, HERR- & DAMSKRÄDDERI.
Uniforms- och Sportatliklar för segling, ritt, automobilsport etc. etc.

MILITAR EKIPERINGS A.-B. (MEA)

Hamngatan 3 A

STOCKHOLM

Norrmalmsstorg

Svenska Bomullsflaggor

till utlandet direkt från fabriken, inom
Sverige genom handlande i branschen.

Gefle Manufaktur A.-B., STRÖMSBRO

AKTIEBOLAGET J. E. ARNDT

HÖDIKSVALL

Angbåtsexpedition, Befraktnings-, Skeppsmå-
leri och Speditionsaffär. Lager av kol och
Eggnadsmaterialer.

Rikstelefon: 245, 287, 325. Telegrafadr.: Arndtbolaget

GÖTEBORG

H Ö P

OLOF ASKLUNDS

BRÖD.

Det är bäst.

VÄXIÖ STADSHOTELL

57 stycken gedigna och propra resanderum, pris
från kr. 3.75—6.50. Fullständiga spritättigheter.
Elegant konditori. Musik dagligen. Bilgarage och
bensindepot. Goda vägar och vackra omgiv-
ningar för bilister.
Telefon: NAMNANROP

EGONLINEN

uppehåller regelbunden trafik Göte-
borg med alla mellanliggande svenska
hamnar till

Karlskrona—Danzig—Libau—
Riga—Reval—Hälsingfors.

Gevle BÖNA HOTELL

öppnas i början av maj.

Rekommenderar sina ljusa och trevliga rum &
Gott bord. Pensionpris från 4:50—6:— kr. Öl
& VINRÄTTIGHETER. Parkservering. Från tornet
en härlig utsikt över havet. Tillgång till kalla
bad. Kågelbana. NYBYGGD DANSBANA FINNES.
MUSIK. Tel. Bönan 28.

GÄVLE

JÄRNVÄGSHOTELL

Tel. 30 05. - 1/2 min. fr. Gevle C. - Tel. 2 83.
30 rum, uppknings-salar. Matsal. — Billiga priser.
Vördsamt S. PETERSSON.

DRICK HANKONBOLAGETS LUXUSKAFFÉ!**BIERSTUGAN I**

SPÅNGBACKEN, Norrköping.

Rekommenderar sina väl
tempererade maltdrycker.

A. M. ZIMMERMAN & C:o

GEVLE

SKOAFFÄR

REKOMMENDERAS

FURUVIKS PENSIONAT

REKOMMENDERAS

Olof Almér

Tel. 531 Kristianstad Tel. 163
Välsorterat Fin- o. Grovbageri

RYLANDER & RUDOLPHS

FABRIKS A.-B.

Henriksdal, Sverige

Tel.-adr. „Rudolfs“. Rt. 440 & 14440

Tillverka telefonkol och dynamoborstar, lämp-
liga för alla i marknaden förekommande
apparater och maskiner. — Begär offert!

Falkenberg

Använd

Extra vetemjöllet

„ÖRNEN“

Den, som är förständig att ej låta sig dåras
av allt utländskt köper alltid svenska varor. En
gammal välkänd firma lämnar alltid köparen
bästa garanti att vid inköp erhålla största valuta
för sina penningar.

Våra tillverningar:

SALUBRIN

SPRITÄTTIKA

AROMA ÄTTIKSPRIT

Eau de Cologne:

Extrait Double CARITA

Extrait Quadruple DELILA

Härvatten: Lotion GAMBO

Lavendelvatten: Extrait Triple GARITA äro
var i sitt slag marknads yppersta och därill
billigastefabrikater. Därför garanterar

A.-B. P. HÅKANSSON, ESLÖV.

INGEN VET VAR
haren har sin gång,

men en var vet, att

PIX-PASTILLER

finnas överallt. Säljes i askar à 25 och 50 öre.

Ensamtilverkare:

Pix Aktiebolag, Gävle

Hj. Söderlings Bageri

Eskilstuna

Specialité: Sundhetsbrödstill-
verkningar.

STUREHOF

Adelgatan 13, Malmö. Telef. 12 53.

1:sta klass Restaurant.

Billigaste och bästa frukostställe.

Middagar från 1—6. 3 rätter kr. 2.—

Populära soupéer från 6—11 e. m.

Vällagad husmanskoat.

DÄNNEMORA Cirkulärsågar, Ramsåglblad,
Timmer- och Fällningsågar, Maskinhyvelstål
och Maskinknivar vinna tack vare Dännemora-
stålets förtjänstfulla egenskaper och det om-
sorgsfulla arbetet rykte över hela världen
Kort leveransstid. Infordra offert.

Gimo-Österby Bruks A.-B., Österbybruk

Arvid Nordell

Juvelerare

Hospitalsgatan 12 NORRKÖPING Tel. 5246
Matsilver, Ringar, Guld- & Silvervaror. Present-
kort och Hedersgåvor.

Order till landsorten expedieras omgående.

De Förenade Spetsfabrikernas Försäljningslokal

Tel. 771-08 Grevtugatan 13 (Hörnbutiken)

NOR 19203

Specialaffär för Spetsar och Broderier. — Rikt
uret av Vadstenaspetsar. Motiv och Kragar.
Beställningar å linneutstyrlar. Order till lands-
orten expedieras omgående.

Hotell ASTO

SANDVIKEN

REKOMMENDERAS